

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

ІМЕНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО

(повна назва підрозділу)

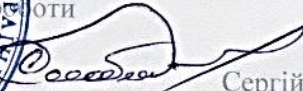
КАФЕДРА ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ

(повна назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор із науково-педагогічної роботи

 Сергій Слободян

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

Виробнича педагогічна практика у закладах вищої освіти

***PROFESSIONAL TEACHING PRACTICE IN HIGHER EDUCATION
INSTITUTIONS***

рівень вищої освіти другий (магістерський)

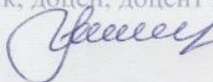
тип дисципліни обов'язкова

мова викладання українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Виробнича педагогічна практика у закладах вищої освіти» для студентів спеціальності А4.11 Середня освіта (Фізична культура). А4.04 Середня освіта (Фізична культура).

«03» жовтня 2025 р. 38 с.

Розробник: : доктор педагогічних наук, доцен, доцент кафедри фізичної культури та спорту

Віталій Лелека

Гарант програми: «Середня освіта (Фізична культура)»

Геннадій Лісенчук

Проект робочої програми «Виробнича педагогічна практика у закладах вищої освіти» розглянуто на засіданні кафедри фізичної культури та спорту

Протокол №2 від «10» жовтня 2025 р.

Завідувач кафедри

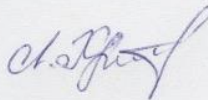

Віталій Лелека

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Виробнича педагогічна практика у закладах вищої освіти» розглянуто Навчально-методичною комісією Навчально-наукового педагогічного інституту імені В.О. Сухомлинського

Протокол №2 від «14» жовтня 2025 р.

Голова

Людмила Хрящевська

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Виробнича педагогічна практика у закладах вищої освіти» погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу

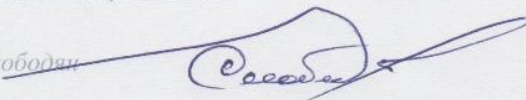
Андрій Лабарткава

Робочу програму навчальної дисципліни «Виробнича педагогічна практика у закладах вищої освіти» затверджено Навчально-методичною радою НУК

Протокол № від « » жовтня 2025 р.

Голова НМР НУК

Сергій Слободян

© НУК, 2025

© Лелека В.М. 2025

ЗМІСТ

<i>Вступ</i>	4
<i>1. Опис навчальної дисципліни</i>	5
<i>2. Мета та завдання навчальної дисципліни</i>	7
<i>3. Передумови для вивчення дисципліни</i>	7
<i>4. Очікувані результати навчання</i>	7
<i>5. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни</i>	9
<i>6. Структура навчальної дисципліни.</i>	10
<i>7. Форми роботи та критерії оцінювання</i>	14
<i>8. Засоби діагностики</i>	17
<i>9. Рекомендована література....</i>	21
<i>10 Додатки</i>	24

ВСТУП

Анотація

Виробнича педагогічна практика у закладах вищої освіти є обов'язковою складовою професійної підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю А4.11 «Середня освіта (Фізична культура)» та спрямована на інтеграцію теоретичних знань і практичних умінь у сфері фізкультурно-педагогічної діяльності. У процесі проходження практики забезпечується формування фахових, педагогічних і методичних компетентностей, необхідних для організації та реалізації освітнього процесу з фізичної культури у закладах вищої освіти. Практика передбачає набуття досвіду планування, організації та проведення навчальних занять з фізичного виховання, застосування сучасних освітніх і здоров'язбережувальних технологій, методик розвитку фізичних якостей та рухових умінь здобувачів освіти. Особлива увага приділяється формуванню професійного мислення, розвитку педагогічної майстерності, комунікативних навичок, здатності до науково-педагогічної діяльності, а також дотриманню принципів академічної доброчесності та студентоцентрованого підходу.

Ключові слова: виробнича педагогічна практика, фізична культура, заклади вищої освіти, фахові компетентності, методика фізичного виховання, освітній процес, здоров'язбережувальні технології, педагогічна діяльність

Abstract

Professional teaching practice in higher education institutions is a compulsory component of professional training for students majoring in A4.11 "Secondary Education (Physical Culture)" and is aimed at integrating theoretical knowledge with practical skills in the field of physical education and pedagogical activity. The practice ensures the development of professional, pedagogical, and methodological competencies required for organizing and implementing the educational process in physical education within higher education institutions. The practice involves gaining experience in planning, organizing, and conducting physical education classes, applying modern educational and health-preserving technologies, and methods for developing physical qualities and motor skills of students. Particular attention is paid to the development of professional thinking, pedagogical mastery, communication skills, the ability to carry out scientific and pedagogical activities, as well as adherence to academic integrity and student-centered learning principles.

Keywords: professional teaching practice, physical culture, higher education institutions, professional competencies, physical education methodology, educational process, health-preserving technologies, pedagogical activity

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 9	А Освіта	Обов’язкова	
Модулів – 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 9		2-й	2-й
Електронний адрес РПНД на сайті Університету	А4 Середня освіта А4.11 Середня освіта (Фізична культура) освітні програми: «Середня освіта (Фізична культура)»	Семестр	
Індивідуальне науково-дослідне завдання –		3-й	3-й
		Лекцій	
		- год.	- год.
		Практичні, семінарські	
		- год.	- год.
Загальна кількість годин –270		Лабораторні	
		- год.	-год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4; самостійної роботи студента – 6	Освітній рівень: другий (магістерський)	Самостійна робота	
		270 год.	270 год.
		Індивідуальні завдання: 0 год.	
		Вид контролю: залік	
		Форма контролю: усний	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета практичної підготовки – формування готовності магістрантів до цілісного виконання комплексу функціональних обов'язків викладача фізичного виховання, серед яких: організація навчального процесу, проведення методичної, науково-дослідної та виховної роботи; практичне застосування поглиблених фундаментальних знань з психолого-педагогічних та фахових дисциплін, набутих під час навчання у магістратурі, розвиток уміння самостійно розв'язувати навчально-виховні завдання; стимулювання потреби постійно підвищувати свою професійну компетентність, подальше програмування стратегії саморозвитку і самовдосконалення у вищій школі.

Завдання практики:

- закріплення психолого-педагогічних і фахових знань, їх творче застосування у практичній діяльності викладача закладу вищої освіти;
- формування навичок творчого, науково-педагогічного та методичного пошуку, оволодіння ефективними інноваційними педагогічними та інформаційними технологіями; формами і методами, навчальної та науково-дослідної роботи зі студентами;
- оволодіння методами і формами педагогічної діагностики, педагогічного прогнозування та планування навчально-виховного процесу ЗВО;
- формування особистісних рис, соціальних та професійно значущих якостей, світоглядної та громадянської позиції;
- створення умов для професійного росту магістрантів, оволодіння ними специфікою діяльності викладача фізичного виховання у ЗВО;
- виконання магістрантами практичних навчально-виховних та науково-дослідницьких завдань;
- розвиток вмінь аналізувати та оцінювати свою діяльність, а також корегувати її на основі рефлексії, піклуватися про професійне самовдосконалення;
- поглиблення розуміння сутності основних принципів позицій нової освітньої політики, що проводиться в державі та умов їх практичної реалізації в загальноосвітній школі та ЗВО.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумови для вивчення дисципліни: фахові методики

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів таких результатів навчання:

Програмні результати навчання (РН)

РН 1. Демонструє вміння застосовувати знання з психології, педагогіки, фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності) у практичних ситуаціях здійснення освітньої діяльності, поглиблює знання з предметної області.

РН 3. Називає і описує основні принципи, функції, сучасні форми та методи управління освітньої діяльності, демонструє вміння планувати й управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати її якість.

РН 4. Формулює наявні проблеми у сфері освітньої діяльності, демонструє навички їх критичного аналізу, генерує нові ідеї, аргументує можливі шляхи їх вирішення та критично оцінює їх спроможність.

РН 5. Описує методику розробки освітніх проєктів, пояснює зміст та призначення

їх етапів, аналізує спроможність управління процесом їх впровадження, прогнозує очікувані результати.

РН 6. Визначає і характеризує основні принципи, закони та методики науково-педагогічних досліджень; описує апарат науково-педагогічного дослідження, демонструє навички презентації результатів науково-педагогічного дослідження.

РН 7. Визначає, аналізує та характеризує педагогічні інновації, демонструє вміння їх практичного застосування у професійній діяльності.

РН 8. Описує показники якості педагогічної діяльності, аналізує можливі впливи на них внутрішніх і зовнішніх чинників, визначає індивідуальні професійні потреби, шляхи покращення власної педагогічної майстерності, обирає ресурси для професійного розвитку впродовж життя.

РН 11. Демонструє уміння забезпечувати конструктивну та безпечну взаємодію з учасниками освітнього процесу.

РН 12. Знає та дотримується умов функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища.

РН 13. Демонструє здатність діяти автономно і в команді. РН 14. Демонструє дотримання культури академічної доброчесності у власній діяльності та демонструє вміння формувати її в учнів

ПРН 1. Володіє сучасними методами і технологіями навчання для ефективного формування у здобувачів освіти грамотності у фізичній культурі, розвитку рухових умінь та навичок і фізичних якостей.

ПРН 2. Демонструє уміння організовувати освітній процес з фізичного виховання у навчальних закладах, позанавчальну роботу, спортивно-масову та рекреаційно-оздоровчу діяльність для формування, збереження і зміцнення здоров'я.

ПРН 3. Демонструє знання і уміння проєктування навчального процесу з фізичної культури, обирає форми і методи навчання з урахуванням освітніх потреб здобувачів освіти, їх стану здоров'я, віку, статі, культурних та національних традицій та відповідно до сучасних освітніх тенденцій.

ПРН 5. Демонструє уміння формувати у здобувачів освіти знання, уміння, навички та переконання, необхідні для реалізації здорового способу життя, підтримання належного рівня фізичної активності, володіє вміннями будувати комунікацію з усіма учасниками освітнього процесу для створення здоров'язбережувального і здоров'яформувального середовища.

ПРН 6. Знає та дотримується вимог безпеки життєдіяльності і профілактики травматизму в межах функціональних обов'язків вчителя фізичної культури.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

Загальні компетентності (ЗК):

Здатність розв'язувати складні задачі або проблеми в галузі освіти, що передбачає здійснення інновацій та/або проведення педагогічних досліджень і характеризується невизначеністю умов..

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Здатність використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.

ЗК3. Здатність планувати та управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати якість виконуваних робіт.

ЗК4. Здатність виявляти та вирішувати проблеми у сфері професійної діяльності, бути критичним і самокритичним.

ЗК5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) та приймати обґрунтовані рішення.

ЗК6. Здатність розробляти та презентувати освітні проекти, управляти ними та мотивувати виконавців на досягнення спільної мети.

ЗК7. Здатність здійснювати науково-педагогічні дослідження, прогнозувати та презентувати їх результати

Фахові компетентності (ФК)

ФК1. Здатність до поглиблення знань і розуміння предметної області та професійної діяльності.

ФК3. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби, перспективи та наявні ресурси для професійного розвитку впродовж життя.

ФК4. Здатність до моделювання змісту навчання, формування в учнів ключових компетентностей та здійснення інтегрованого навчання.

ФК6. Здатність до конструктивної та безпечної взаємодії з учасниками освітнього процесу.

ФК7. Здатність забезпечувати функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища.

ФК 8. Здатність формувати в учнів культуру академічної доброчесності та дотримуватися її принципів у власній професійній діяльності.

Компетентності предметних спеціальностей (ПК)

ПК1. Здатність використовувати сучасні методи і технології навчання для формування у здобувачів освіти грамотності у фізичній культурі, розвитку рухових умінь, навичок і фізичних якостей.

ПК2. Здатність організовувати освітній процес з фізичного виховання у навчальних закладах, позанавчальну роботу, реалізовувати спортивно-масову та рекреаційно-оздоровчу діяльність.

ПК3. Здатність проектувати навчальний процес з фізичної культури з урахуванням освітніх потреб здобувачів освіти, їх стану здоров'я, віку, статі, культурних та національних традицій та відповідно до сучасних освітніх тенденцій.

ПК5. Здатність формувати у здобувачів освіти знання, уміння, навички та переконання, необхідні для реалізації здорового способу життя, підтримання належного рівня фізичної активності, будувати комунікацію з усіма учасниками освітнього процесу для створення здоров'язбережувального і здоров'яформувального середовища.

ПК6. Здатність організовувати освітній процес відповідно до вимог безпеки життєдіяльності і профілактики травматизму в межах функціональних обов'язків вчителя фізичної культури.

5. Програма навчальної дисципліни

На початку практики магістранти проходять, інструктаж з охорони праці, який проводять керівники практики від кафедри. Магістранти та керівники відзначають виконану роботу в журналі з техніки безпеки, що засвідчують власним підписом.

На початку практики магістранти під контролем керівника практики складають індивідуальний план проходження практики встановленої форми.

Практиканти розподіляються по ЗВО при умові наявності цільового направлення, угоди, відповідних документів із закладів вищої освіти та успішного навчання. Вони прикріплюються до кафедр фізичного виховання чи інших фахових кафедр закладів вищої освіти з метою оволодіння системою професійних знань, вмінь і навичок, проводячи

навчально-виховну, методичну, організаційну і науково-дослідницьку роботу на 1-4 курсах зі студентами під час проходження практики. Студенти, що навчаються за індивідуальним графіком, розподіляються при наявності відповідних документів. Дозвіл на проходження практики за межами міста магістранти отримують від керівництва практики.

Виробнича педагогічна практика магістрантів 2 курсу спеціальності А4.11 Середня освіта (Фізична культура) може проходити на базах практики, де функціонують кафедри (циклові комісії) фізичного виховання, факультети фізичної культури:

- класичні та профільні (технічні, технологічні, економічні, педагогічні, медичні, аграрні, мистецькі, культурологічні тощо) університети – багатопрофільний заклад вищої освіти четвертого рівня акредитації, який провадить освітню діяльність, пов'язану із здобуттям певної вищої освіти та кваліфікації широкого спектра природничих, гуманітарних, технічних, економічних та інших напрямів науки, техніки, культури і мистецтв, проводить фундаментальні та прикладні наукові дослідження, є провідним науково-методичним центром, має розвинуту інфраструктуру навчальних, наукових і науково-виробничих підрозділів, відповідний рівень кадрового і матеріально-технічного

забезпечення, сприяє поширенню наукових знань та здійснює культурно-просвітницьку діяльність;

- академія – заклад вищої освіти четвертого рівня акредитації, який провадить освітню діяльність, пов'язану із здобуттям певної вищої освіти та кваліфікації у певній галузі науки, виробництва, освіти, культури і мистецтва, проводить фундаментальні та прикладні наукові дослідження, є провідним науково-методичним центром у сфері своєї діяльності і має відповідний рівень кадрового та матеріально-технічного забезпечення;

- інститут – заклад вищої освіти третього або четвертого рівня акредитації або структурний підрозділ університету, академії, який провадить освітню діяльність, пов'язану із здобуттям певної вищої освіти та кваліфікації у певній галузі науки, виробництва, освіти, культури і мистецтва, проводить наукову, науково-методичну та науково-виробничу діяльність і має відповідний рівень кадрового та матеріально-технічного забезпечення;

- консерваторія (музична академія) – заклад вищої освіти третього або четвертого рівня акредитації, який провадить освітню діяльність, пов'язану із здобуттям певної вищої освіти та кваліфікації у галузі культури і мистецтва – музичних виконавців, композиторів, музикознавців, викладачів музичних дисциплін, проводить наукові дослідження, є провідним центром у сфері своєї діяльності і має відповідний рівень кадрового та матеріально-технічного забезпечення;

- коледж – заклад вищої освіти другого рівня акредитації або структурний підрозділ вищого навчального закладу третього або четвертого рівня акредитації, який провадить освітню діяльність, пов'язану із здобуттям певної вищої освіти та кваліфікації у споріднених напрямках підготовки (якщо є структурним підрозділом вищого навчального закладу третього або четвертого рівня акредитації або входить до навчального чи навчально-науково-виробничого комплексу) або за кількома спорідненими спеціальностями і має відповідний рівень кадрового та матеріально-технічного забезпечення;

- технікум (училище) – заклад вищої освіти першого рівня акредитації або структурний підрозділ закладу вищої освіти третього або четвертого рівня акредитації, який провадить освітню діяльність, пов'язану із здобуттям певної вищої освіти та кваліфікації за кількома спорідненими спеціальностями, і має відповідний рівень кадрового та матеріально-технічного

У відповідності з потребами суспільства, викладач фізичного виховання повинен мати високий рівень професійної і практичної підготовленості, здійснювати навчання, виховання і розвиток студентів, забезпечувати умови для засвоєння ними змісту навчальних та оздоровчих програм і методик з фізичної культури на рівні вимог Державних стандартів в освіті України. Для цього він повинен досконало володіти предметом, проявляти ерудицію, постійно працювати над підвищенням власної педагогічної майстерності, своєї загальної культури, наукового потенціалу. Формування цих якостей здійснюється у

логічному взаємозв'язку глибокої теоретичної підготовки з основами наук гуманітарно-соціального спрямування та професійної орієнтації і вироблення на цій основі достатніх практичних навичок використання теоретичних знань у практичній діяльності.

Контрольним заходом науково-дослідної роботи є виступ магістранта на студентській конференції університету з власної наукової проблеми та подання до друку наукової статті у збірник наукових праць студентів університету. Оцінюється особиста роль та якість участі практиканта в заході.

Практика магістрантів проходить у 3 етапи:

Перший етап – початковий, в ході якого магістранти знайомляться з особливостями роботи закладу вищої освіти та кафедри фізичного виховання (фахової кафедри факультету фізичної культури), навчальним процесом, який організовує і здійснює кафедра, матеріально-технічними засобами навчального процесу та базою університету; знайомляться із студентами закріпленого курсу і факультету. Складають індивідуальний графік роботи, який включає в себе розділи: ознайомлення з нормативно-правовою базою діяльності вищої школи в Україні; навчальна робота; методична робота; науково-дослідна робота; виховна робота.

Другий етап – основний етап практики – включає в себе підготовку і проведення магістрантами навчальних занять по кафедрі фізичного виховання (цикловій комісії) ЗВО. Допомогу здійснюють викладачі ЗВО та керівники практики, які контролюють підготовку магістрантами повного комплексу навчально-методичного забезпечення занять та їх проведення. Обов'язковою вимогою практики є взаємовідвідування магістрантами занять один одного з обговоренням проведеної роботи. Протягом практики магістранти беруть участь в усіх видах робіт кафедри фізичного виховання ЗВО.

На третьому етапі – заключному – магістранти готують звітну документацію, яку захищають на звітній конференції.

Магістрант-практикант виконує таку індивідуальну роботу:

Організаційна робота: бере участь у настановній конференції; у підсумковій (звітній) конференції педагогічної (асистентської) практики; обговорення організаційних питань; виступ на конференції з коротким аналізом своєї роботи під час підпрактики; проведення консультацій з керівником практики з організаційних питань; короткі усні звіти магістрантів про виконану протягом тижня роботу; обговорення складних питань. Протягом практики: складання індивідуального плану роботи магістранта на підставі робочих навчальних планів дисциплін і планів роботи куратора академгруп, до якої закріплений практикант; до кінця 1-го тижня створення індивідуального плану проходження педагогічної (асистентської) практики; ознайомлення зі специфікою роботи та організацією навчального процесу у закладі вищої освіти; записи загальних вражень у щоденнику практики. Протягом практики: ознайомлення з документацією, що ведеться у ЗВО (Статутом вищого навчального закладу, індивідуальним планом роботи викладача, планами роботи вченої ради факультету та вченої ради університету, планом роботи кафедри, планом виховної роботи на факультеті, журналом академічної групи тощо) та з освітніми стандартами (Законом України "Про вищу освіту", Положенням про вищий навчальний заклад. Положенням про організацію навчально-виховної роботи у ЗВО, Положенням про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту), освітньо-кваліфікаційною характеристикою напряму підготовки, навчальними програмами основних фахових дисциплін і робочими навчальними програмами); постійно робити записи у щоденнику практики.

Навчальна робота. Практикант повинен відвідувати лекції, семінарські і практичні заняття з фізичної культури; спостерігати та аналізувати різні форми навчання у вищій школі. Провести вибір тем майбутніх занять, встановлення термінів проведення пробних залікових занять, матеріалу для навчальних занять. Підготовка та проведення: 3 залікових занять (1 лекція, 1 виховний захід, 1 практичне заняття); 3-4 пробних занять, проводити взаємовідвідування занять в бригаді практикантів, проведення інших форм навчальної

роботи (організація самостійної роботи студентів, консультацій тощо), проведення самоаналізу та самооцінки проведеної навчальної роботи.

Методична робота. Опрацювання наукової та педагогічної літератури, самоосвіта; вивчення досвіду роботи викладачів закладу вищої освіти, розробка конспектів лекцій, планів практичного заняття, інструкцій до практичних робіт, підготовка наочних посібників, технічних засобів навчання, дидактичного матеріалу, зокрема й для використання комп'ютера, проведення консультацій з керівником практики, участь у засіданні кафедри, у роботі науково-методичних семінарів

Виховна робота. Ознайомлення з планом роботи куратора (наставника) академічної групи та складання на його основі свого плану, знайомство з академічною групою, обговорення плану роботи, відвідування виховних заходів, години куратора, визначення теми, форми та терміну проведення одного залікового виховного заходу з урахуванням

плану роботи куратора групи, вимог моменту (ювілеї, свята, акції тощо) та власних інтересів, підготовка та проведення залікового виховного заходу, активна участь у всій виховній роботі групи та факультету; проведення години куратора з тематичним повідомленням, проведення індивідуальної роботи зі студентами, участь у профорієнтаційній роботі кафедри.

Науково-дослідна робота. Ознайомлення з планом наукової роботи кафедри; участь у роботі проблемної групи чи наукового гуртка; проведення елементів експериментального дослідження за темою магістерської роботи; участь у роботі студентської наукової конференції, виконання наукових досліджень з психології.

Попередній та основний захист результатів практики проводяться в 2 етапи :

- основний захист результатів практики під час засідання комісії в університеті;
- підсумкова звітна конференція з практики на факультеті.

По завершенню терміну практики (протягом останніх 3-х днів) на базі практики проводиться підведення підсумків і попередній захист результатів практики магістрантів. Для цього на базі практики створюється комісія на чолі з керівником практики від бази практики і членів комісії. На засіданні:

- підбиваються підсумки навчально-виховної роботи практикантів;
- вивчаються досягнення та недоліки в їх роботі;
- оцінюється рівень їх професійної підготовки до роботи у ЗВО, якість організації практики її керівниками;
- плануються заходи щодо вдосконалення практики.

Календарний план виконання програми практики.

Для організаційного забезпечення виконання програми практики керівник від Університету розробляє календарний графік практики з орієнтовним розподілом часу на виконання різних її розділів або видів робіт. Календарний графік доцільно подати у табличній формі. Процедура захисту здобувачами звіту з практики перед комісією не включається у календарний графік, а здійснюється упродовж одного тижня після її закінчення.

Практика проводиться відповідно до освітньої програми та навчального плану підготовки здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти з певної спеціальності. На проходження педагогічної практики виділено 9 кредитів ECTS, впродовж третього семестру.

Тематичний план

Таблиця 1

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
	усього	У тому числі					усього	У тому числі				
		л	п	лб	інд	с.р.		л	п	лб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовний модуль 1.												
Разом за змістовним модулем 1.	30	-	-	-	-	30	30	-	-	-	-	30
Змістовний модуль 2.												
Разом за змістовним модулем 2.	30	-	-	-	-	30	30	-	-	-	-	30
Змістовний модуль 3.												
Разом за змістовним модулем 3.	30	-	-			30	30	-	-	-	-	30
Змістовний модуль 4.												
Разом за змістовним модулем 4.	30	-	-			30	30	-	-	-	-	30
Змістовний модуль 5.												
Разом за змістовним модулем 5.	30	-	-			30	30	-	-	-	-	30
Змістовний модуль 6.												
Разом за змістовним модулем 6.	30	-	-			30	30	-	-	-	-	30
Змістовний модуль 7.												
Разом за змістовним модулем 7.	30	-	-			30	30	-	-	-	-	30
Змістовний модуль 8.												
Разом за змістовним модулем 8.	30	-	-			30	30	-	-	-	-	30
Змістовний модуль 9.												
Разом за змістовним модулем 9.	30	-	-			30	30	-	-	-	-	30
Усього годин	270	-	-			270	270	-	-	-	-	270

**Зміст програми практики
Організація діяльності практиканта**

ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАКТИКАНТА	
Настановна конференція з педагогічної (асистентської) практики	Запис у Робочому зошиті
Скласти індивідуальний план роботи і вести облік виконання плану.	Індивідуальний план проходження практики затверджений
Методична робота в бригаді (рецензування конспектів, обговорення занять, контрольних занять, проведення методичних занять, участь в засіданні кафедри у ЗВО тощо).	Документи з візою керівника від факультету або викладача від ЗВО
Підготовка виступів на методичних заняттях в бригаді.	Тези виступів
Участь в захисті педагогічної (асистентської) практики.	Звіт про практику
І Проведення консультацій з керівником практики з організаційних питань	Довільно
Ознайомлення з нормативними документами ЗВО та МОН України щодо організації ФВ у ЗВО	Документи
Звітна конференція з педагогічної практики у ЗВО	Запис у Робочому зошиті
Навчально-ознайомлювальна робота з органами управління в сфері фізичного виховання та з діяльністю кафедр фізичного виховання ЗВО III-IV рівнів акредитації	Згідно плану-графіку
НАВЧАЛЬНА РОБОТА	
Робота в якості викладача кафедри	довільно
Скласти робочий план з фізичного виховання для студентів прикріплених на період практики груп.	Робочий план
Провести в якості асистента-викладача 5 занять.	Запис в Робочому зошиті, оцінки
Провести самостійно 5 занять з фізичного виховання зі студентами.	Плани-конспекти занять
Підготувати і провести лекційне заняття для студентів з проблем фізичного виховання та здорового способу життя або визначеного фахового предмету.	Конспект лекції
Виконання дослідження за тематикою магістерської роботи (у відповідності до плану дослідження).	Робочі протоколи, науково-методичні матеріали
Ознайомитися з діяльністю наукової бібліотеки ЗВО, скласти список літератури та перелічити Інтернет-сайти, де висвітлюються проблеми фізичного виховання студентської молоді	Список літератури та інших джерел
САМОСТІЙНА РОБОТА	
Ознайомитися з організацією і матеріальною базою спортивно-масової роботи в студентських гуртожитках	Взяти участь в організації і
Ознайомитися з роботою комітету з питань фізичної культури і спорту Міністерства освіти і науки України і спортивного клубу закладу вищої освіти	проведенні спортивних змагань
Ознайомитися з методикою і організацією занять в групах по зацікавленості та групах «Здоров'я»	між гуртожитками

Індивідуальні завдання

По закінченню практики магістр подає на захист таку документацію:

1. Робочий зошит з педагогічної практики у ЗВО магістранта.
2. Звіт про проходження практики.
3. Конспекти проведених лекцій, семінарських занять, практичних занять.
4. Плани (план-конспекти) 4 практичних занять.

5. Зведений протокол результатів проведеного дослідження (текст теоретичного дослідження, результати тестування, комплекси вправ) проблем фізичного виховання зі студентами.

6. Матеріали виховної роботи.

7. Характеристика на магістранта.

8. Наочність.

7. *Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їхнє оцінювання*

Виробнича практика є складовою частиною освітньо-виховного процесу підготовки магістра. Вона забезпечує поєднання теоретичної підготовки майбутніх викладачів з їх практичною діяльністю, сприяє формуванню творчого ставлення до викладацької праці, визначає ступінь професійної здатності, озброює магістрантів досвідом майбутньої професійної діяльності.

Реалізація функцій посади викладача вимагає від магістра теоретичних знань, практичних вмінь і навичок щодо: - предмета діяльності - відповідної дисципліни фундаментального або професійноорієнтовного циклу підготовки фахівця; - продукту діяльності - опрацювання інформації в межах обраної дисципліни за окремими темами згідно з робочою програмою курсу у вигляді опорних конспектів лекційних занять та методичних розробок для проведення семінарських чи практичних занять; - процедури діяльності - способу передачі інформації студентській аудиторії через проведення лабораторних семінарських, практичних занять згідно з графіком навчального процесу відповідно до робочої програми.

Виробнича практика проводиться здебільшого за місцем навчання в магістратурі або в навчальних закладах того типу, на які орієнтована магістерська робота.

Вибір дисциплін, з яких відбувається практика здійснюється відповідно до напрямку наукових досліджень і, як правило, узгоджується з дисципліною, яку викладає науковий керівник магістранта. За час проходження практики студенти мають оволодіти основами викладацької діяльності з майбутньої спеціальності.

В своїй діяльності студент магістратури керується програмою асистентської практики і порадами наукового керівника.

Зміст навчальної роботи студента під час виробничої практики складається з таких видів діяльності:

- Спостереження за навчально-виховною роботою кафедри. - Відвідування занять викладачів інституту; занять досвідчених викладачів різних типів навчальних закладів. - Ознайомлення з навчальними планами і програмами курсів дисциплін, вивчення документації.

- Ознайомлення з методичним забезпеченням курсів дисциплін. - Підготовка текстів лекцій.

- Підготовка та проведення практичних та лабораторних занять.

- Розробка та проведення контрольних робіт, тестових та ситуаційних завдань.

- Надання кафедрі допомоги в удосконаленні навчально-методичних комплексів.

Студент під час практики виконує роль наставника групи та працює за програмою, яка відповідає кваліфікаційній характеристиці майбутнього фахівця: ознайомлення з планом організаційно-виховної роботи факультету та випускової кафедри; участь у виховній роботі в студентському колективі, виконання доручень наставника академічної групи; організація та реалізація виховного проєкту зі студентами академічної групи.

Практична діяльність магістрантів оцінюється з урахуванням творчого підходу до навчально-виховної, методичної, науково-дослідної, організаційної, фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи, ефективності її проведення та якості підготовки звітності документації.

Оцінку магістрантам виставляє комісія за підсумками практики. Диференційована

оцінка з практики відповідає загальноприйнятими у вищій школі критеріям.

Форми звітності студента про практику.

Керівник практики при оцінюванні студентів враховує рівень професійних умінь і навичок за такими критеріями:

- ефективністю методів й прийомів, які використовував студент для досягнення мети та розв'язання завдань практики.
- характером ускладнень, що виникали у процесі проходження практики та способами їх вирішення.
- відгуками про роботу практиканта.
- самоаналізом якості виконання завдань практики.
- вмінням приймати нестандартні, самостійні рішення.

Контроль виконання студентами завдань практики здійснюється відповідальними за практику від університету та бази шляхом збору оперативної, поточної та підсумкової інформації.

Оперативний контроль проводиться у процесі виробничої практики відповідальними за практику від ЗВО та бази, які контролюють виконання конкретного завдання, дотримання студентом плану практики, його трудову та навчальну дисципліну, дотримання правил безпеки. Його результати фіксуються відповідальними у робочих зошитах з наступним доведенням рекомендацій до практиканта.

Мета оперативного контролю – оперативне реагування відповідальних на можливі відхилення практиканта від програми та допомога у своєчасному виправленні помилок.

Поточний контроль – проводиться наприкінці виконання певного розділу програми практики, виду роботи: проведення спортивного змагання, етапу наукового дослідження, ін. Мета оперативного контролю – допомогти практикантам оволодіти вірними професійними навичками роботи. Його результати також фіксуються відповідальними за практику у робочих зошитах з доведенням рекомендацій та оцінки до практиканта і наступним наступним врахуванням цієї оцінки під час підсумкового контролю.

Підсумковий контроль проводиться по завершенню виробничої практики з метою визначення ступеня виконання програми.

Контроль виконання програми та завдань кожного виду практики проводиться у формі диференційованого заліку. Диференційований залік з виробничої практики проводяться відповідальним за практику від ЗВО у присутності всієї навчальної групи у формі усної доповіді студента про виконану під час практики роботу.

Керівник практикою від ЗВО враховує відгук керівника від бази та оцінює усний звіт про виконану під час практики роботу. Загальна оцінка за практику визначається на підставі оцінок за усний звіт, якість підготовки необхідних документів, планів-конспектів, проведення навчально-тренувальних занять і відгуку керівника від бази.

До заліку з практики допускаються студенти, які виконали наступні вимоги:

- надали щоденник практики;
- надали позитивну характеристику про проходження практики, підписану відповідальним від бази та затверджену юридичною особою від бази практики (підпис затверджено печаткою);
- надали для перевірки конспекти всіх проведених під час проходження практики занять та первинного письмового матеріалу про виконання завдань практики (журнали, протоколи, відомості, копії наказів та розпоряджень, документів обліку, результатів тестувань тощо);
- не отримали серйозних зауважень про порушення трудової та навчальної дисципліни.

Результати складання диференційованого заліку оцінюються за чотирибальною шкалою (“відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно”) та вносяться до журналів, екзаменаційних відомостей, залікових книжок.

Вимоги до звітної документації. Звітна документація здається методисту. Термін здачі документації – 1 тиждень після закінчення практики.

1. Щоденник практики.

Щоденник практики є звітним документом, має визначенні кафедрою структуру і зміст. У щоденнику студент-практикант у довільній формі занотовує виконану ним роботу. Щоденник ведеться кожним студентом особисто.

2. Звіт про практику

У звіті на титульному аркуші вказується назва ЗВО, факультету, кафедри, вид практики, прізвище, ім'я по батькові студента, який проходив практику; посади, наукові ступені і вчені звання керівників практикою від ЗВО та бази.

У розділі 1. «Основні відомості про роботу практиканта»: зазначаються мета і завдання практики, план і терміни її проходження, методи роботи студента практиканта.

У розділі 2. «Результати практики»: кількість опрацьованої наукової літератури, керівних документів, посібників; докладний зміст діяльності студента під час проходження практики, зі вказівками на зміст конкретних завдань, проведених заходів, а також на долю участі студента в їх проведенні, на повноту виконання індивідуального плану практики.

У розділі 3. «Результати власних досліджень»: подаються результати власних досліджень, висновки та рекомендації щодо підсумків роботи, недоліки й перешкоди, власні враження від практики, а також практичні рекомендації

3. Додатки.

Додатки містять усі первинні письмові матеріали з результатів виконання завдань практики - копії керівних, організаційних та облікових документів, конспекти і плани-конспекти проведених навчально-тренувальних занять, план конспект виховного заходу(конспект бесіди, сценарій або положення про проведення змагань), протоколи, відомості, ін.

4. Характеристика від бази.

У відгуку керівник від бази практики дає стислу характеристику та оцінку роботи студента з висновками та пропозиціями.

5. Документи з проведення спортивних заходів виробничої тренерської практики (положення про змагання, наказ на його проведення, протоколи змагань, наказ з підведенням підсумків змагань).

Підведення підсумків практики.

Форма звітності магістранта за практику – це подання письмового звіту, що оформлений згідно вказаних вимог. Письмовий звіт, разом з іншими документами практики, перелік яких встановлено, подається керівнику практики від факультету фізичної культури. Звіт практики захищається магістрантом із отриманням диференційованої оцінки

Комісія проводить попередній захист результатів практики магістрантів на базах практики протягом останніх 3-х днів її проходження, а в університеті проводиться захист протягом перших 10-ти днів семестру, який розпочинається після закінчення практики при умові проведення такого виду роботи на базі практики.

Результат диференційованого заліку за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і в залікову книжку магістранта за підписом голови комісії.

Магістрант, що не виконав програму практики без поважних причин або отримав незадовільну оцінку на захисті, відраховується з університету. Якщо програма практики не виконана магістрантом з поважних причин, йому може надаватися можливість пройти практику з дозволу керівництва факультету у вільний від навчання час.

Методичні рекомендації. Перед початком практики проводиться настановча конференція, у ході якої студенти ознайомлюються з програмою практики: керівники роз'яснюють їм мету практики, ставлять конкретні завдання, інформують про зміст діяльності під час проходження практики, форму звітності, критерії оцінювання тощо.

Режим роботи студентів під час практики визначається керівниками практики та

узгоджується з правилами внутрішнього розпорядку бази практики.

Послідовність реалізації завдань практики студент визначає в індивідуальному плані проходження практики, що фіксується у щоденнику. Він складається у перші дні практики, схвалюється викладачем-методистом та керівником від бази практики. Кожен студент працює відповідно до свого індивідуального плану.

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Педагогічна практика студентів оцінюється за всіма видами діяльності відповідно до розробленої системи балів.

Таблиця 2

Навчальна діяльність майбутнього викладача закладу вищої освіти

№	Види практичних завдань	К-ть балів	Критерії оцінювання
1.	Підготовка і оформлення конспектів лекцій, семінарських, практичних занять, лабораторних робіт, виховних заходів	25	Під час проходження асистентської практики студенти магістратури повинні підготувати: не менше 1 конспекту лекційного заняття та не менше ніж по 2 конспекти практичних і лабораторних занять. Максимальна кількість балів за підготовку і оформлення конспектів – 25 балів: 5 за конспект лекції, по 5 за кожний конспект практичного та лабораторного заняття. Вказаний максимум балів за цей вид практичних завдань студент отримує, якщо: - наявні перераховані конспекти вказаних типів занять; - конспекти занять належним чином оформлено; у змісті передбачено виділені форми організації навчально-пізнавальної діяльності (студентів), методи та прийоми пізнавальної активності та самостійності(студентів);передбачено використання засобів наочності; описані основні етапи заняття та правильно розв'язані всі необхідні навчальні завдання.
2.	Відвідування та аналіз лекційних, практичних, лабораторних занять проведених викладачами	10	Під час проходження асистентської практики студенти повинні відвідати та проаналізувати не менше 10 занять. Максимальну кількість 10 балів студент може набрати, якщо: - студент відвідав не менше 10 занять проведених викладачами або студентами магістратури під час практики; - студент здійснював спостереження та комплексний аналіз відвіданих занять з теоретичним обґрунтуванням різних аспектів навчальної діяльності викладача та студентів; - студент здійснив письмовий аналіз не менше 1 переглянутих занять; - належно оформлено письмовий аналіз переглянутих занять, детально розкриті всі аспекти, що зазначені у схемі загального аналізу заняття.
3.	Проведення практичних і лабораторних занять	20	Під час проходження науково-педагогічної практики студенти магістратури повинні провести не менше 2 практичних занять та 2 лабораторних занять. Максимальну кількість 20 балів студент може набрати, якщо:

			- враховано рівномірність розподілу матеріалу за пунктами плану; зміст заняття, вміння узагальнити матеріал, формулювати висновки; - вдало здійснено вибір методів навчання; наочного матеріалу, посилання на джерела; наявність проблемних ситуацій; - студент показав вміння перевірити готовність студентів до роботи; організувати групову роботу; перевірити заданий на самостійне опрацювання матеріал; оцінювання знань, умінь і навичок; - рівень зацікавленості аудиторії матеріалом, встановлення контакту з аудиторією; досягнення дидактичних завдань і мети заняття; - особисті якості й поведінка (дикція, голос, темп викладання, культура мови, зовнішній вигляд тощо);
6.	Надання кафедри допомоги у створенні навчально-методичних комплексів	10	Максимальну кількість 10 балів студент може набрати, якщо він підготував якісні матеріали до навчально-методичного комплексу за завданням та вказівками наукового керівника.
7.	Оформлення журналу студента-практиканта	5	При оформленні журналу студента практиканта враховується: зміст, повнота індивідуального плану роботи; охайний запис всіх проведених занять та виховних заходів; своєчасність оформлення і здачі документації.
8.	Звіт про проходження асистентської практики	5	Максимальну кількість – 5 балів студент може отримати, якщо: - звіт представлений своєчасно; - у звіті розкриті усі форми і види діяльності студента під час асистентської практики, які відображають його різнобічну та творчу діяльність; - звіт є грамотним і самостійним; - звіт завірений підписом методиста.
	Підсумковий рейтинговий бал	75	

Таблиця 3

Виховна діяльність майбутнього викладача закладу вищої освіти

№ з/п	Види практичних завдань	К-ть балів	Критерії оцінювання
1	Планування виховного проекту	5	Науковість, наступність, врахування вікових, індивідуальних особливостей студентів, різноманітність форм, методів роботи, залучення студентів до планування, врахування їх інтересів, потреб, уподобань.
	Реалізація виховного проекту	10	Прояв умінь під час реалізації виховного проекту (чіткість, організованість, злагодженість у презентації, готовність студентів до роботи); Здатність визначати цілі завдання та зміст виховного проекту (актуальність теми, змістова спрямованість, логічність, послідовність, цілеспрямованість, раціональність у доборі фактів їх осмислення, глибина висновків, зв'язок з життям, добір питань для обговорення зі студентами. Рівень методичної підготовки – уміння враховувати вікові та індивідуальні особливості студентів, використовувати оптимальні методи, прийоми впливу, стимулювання їх до активної участі у реалізації проекту. Наявність комунікативних умінь – здійснювати комунікативну презентацію, добирати адекватні прийоми комунікативного впливу, створювати належний мікроклімат в колективі, створювати умови для забезпечення самореалізації особистості, її самоутвердження в колективі. Здатність до аналізу, самоаналізу. Уміння визначати успіхи, недоліки у підготовці та проведенні виховного заходу, їх причини та шляхи усунення.
	Презентація виховного проекту	5	Змістовність, науковість звіту або творчої залікової роботи; глибина проникнення у проблему; доказовість прийнятих рішень, аргументованість; активність, творчість, самостійність студентів; відповіді на запитання (повнота, лаконічність, аргументованість).
3	Захист педагогічної практики	5	Наявність аналітичних, дослідницьких, комунікативних, прогностичних, когнітивних, проєктивних, рефлексивних умінь та професійних здібностей.
	Всього	25	

Оцінка «**відмінно**» - **А** - всі завдання асистентської практики виконано в повному обсязі, виявлено вміння магістранта застосовувати і творчо використовувати педагогічні та методичні знання, пов'язані з особливостями педагогічної діяльності в закладі вищої освіти. Виявлено вміння будувати стосунки зі студентами, викладачами; вміння аналізувати освітній процес, проводити науково-педагогічні дослідження за

різними методиками. Продемонстрована активність та ініціативність у підготовці та проведенні виховних заходів у ЗВО. Звіт подано у встановлений термін, який містить всі структурні елементи. У щоденнику студента-практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, є характеристика, підписи керівника від бази та університету завірені печаткою. Характеристика-відгук позитивна, оцінка керівника за практику від бази –

«відмінно».

Оцінка **«дуже добре»** – завдання, передбачені робочою програмою практики виконані правильно, але недостатньо повно. Виявлено вміння (на конструктивному рівні) застосовувати педагогічні та методичні знання, пов'язані з особливостями діяльності в ЗВО. Звіт подано у встановлений термін, який містить всі структурні елементи. У щоденнику студента-практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, є характеристика, підписи керівника від бази та університету завірені печаткою. Характеристика-відгук позитивна, оцінка керівника за практику від бази – «дуже добре».

Оцінка **«добре»** - завдання практики виконано. В ході виконання завдань, зокрема підготовка до занять, допускалися незначні помилки. Недостатньо аргументовано здійснював аналіз освітнього процесу. Під час проведення виховних заходів виявляв старанність. Звітна документація оформлена згідно вимог. У щоденнику студента-практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, є характеристика, підписи керівника від бази та університету завірені печаткою. Характеристика- відгук позитивна, оцінка керівника за практику від бази – «добре».

Оцінка **«задовільно»** - завдання практики виконано не в повному обсязі, в ході виконання завдань допускалися помилки. Недостатньо обґрунтовано вибирав методи проведення занять та форми проведення виховних заходів. Допускав помилки під час аналізу освітнього процесу. Звітна документація оформлена з помилками. Щоденник оформлено. У характеристиці-відгуку оцінка керівника за практику від бази – «задовільно».

Оцінка **«достатньо» - Е** - завдання виконано з помилками. Всі завдання практики виконувалися, але допущені неточності. Документація оформлена з помилками. Щоденник оформлено. У характеристиці-відгуку оцінка керівника за практику від бази –

«задовільно».

Оцінка **«незадовільно» - FХ** незадовільно з можливістю повторного складання. Виявлені проблеми встановлення контакту, не сформовані вміння проводити відповідні види педагогічної діяльності. Звітна документація оформлена з помилками. Відсутній щоденник, характеристика-відгук.

Оцінка **«незадовільно» F** незадовільно з обов'язковим повторним проходженням практики. Студент не виконав запланованих завдань практики і виявив повну невідповідність до практичної діяльності на репродуктивному та конструктивному рівнях майбутньої професійної діяльності.

Методи оцінювання запланованих програмних результатів навчання: практичний контроль, усне опитування, письмова робота, виконання творчих завдань.

9. Засоби навчання

До методичного забезпечення практики використовується наступна навчально-методична література: Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти НУК, методичні рекомендації щодо виробничої практики у ЗВО, розроблені кафедрою фізичної культури та спорту. Підсумкова оцінка виставляється після повного завершення проходження практики та захисту практики на звітній конференції. «Зараховано».

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Асистентська практика студентів-магістрів. Орієнтовна програма і методичні рекомендації щодо проходження асистентської педагогічної практики. Підготовлені кафедрою педагогіки Львівського національного університету ім. Івана Франка. 2015, березень.
2. Базелюк В.Г.(2020) Методичні рекомендації до проходження виробничої (асистентської) практики. Київ. Національний університет біоресурсів і природокористування України. 56 с.
3. Базелюк О. В. (2018) Технології дистанційного професійного навчання. Житомир.Полісся. 160 с.
4. Вітвицька С.С., Андрійчук Н.М. (2019)Білінгвальний навчально-методичний посібник для студентів закладів вищої освіти. Житомир.Вид-во ЖДУ. 312 с.
5. Болюбаш Н. М. (2021) Асистентська практика. Миколаїв. Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 44 с.
6. Вітвицька С. С. (2018) Основи педагогіки вищої школи : підручник Київ. Центр навчальної літератури. 384 с.
7. Головенкін В. П. (2019) Педагогіка вищої школи: підручник. Київ. КПІ ім. Ігоря Сікорського.290 с.
8. Дичківська І. М. (2015) Інноваційні педагогічні технології. Київ. Академвидав. 304 с.
9. Жарська І. О. (2017) Інтерактивні методи навчання в маркетингу. Одеса. Атлант. 200 с.
10. Завгородня Т.К. (2019) Педагогічна практика студентів ОР «Магістр» (видання четверте: виправлене і доповнене). Івано-Франківськ. 45 с.
11. Зайченко І. В. (2017) Основи педагогічної майстерності та етика викладача вищої школи.Київ. Ліра-К. 484 с.
12. Закон України «Про вищу освіту» від 1.07.2014 № 1556-VII (зі змінами у поточній редакції від 25.09.2020, підстава – 849-IX) [Електронний ресурс] – режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.
13. Калашнікова Л. М. (2016) Педагогіка вищої школи у схемах і таблицях. Харків.ХНПУ. 260 с.
14. Каплінський В. В. (2015) Методика викладання у вищій школі. Вінниця. ТОВ Ніланд ЛТД. 224 с.
15. Кобаль В.І. (2016) Методика викладання у вищій школі. Мукачево. Вид-во МДУ. 203 с.
16. Крамаренко І. С. Збірник нормативно-правових актів щодо матеріально-технічного забезпечення галузі освіти. Інноваційна діяльність [Електронний ресурс] / І. С. Крамаренко, О. В. Ночвінова. Київ: ІМЗО, 2019. – 80 с. – режим доступу: <https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2019/07/ostatochna-innovatsijna.pdf>.
17. Кухаренко В. М. (2016) Теорія та практика змішаного навчання.Харків. Міськдрук НТУ «ХПІ».284 с.
18. Мешко О. І. (2018) Психологія вищої школи: навчальний посібник. Тернопіль. Вектор. 196 с.
19. Нагасв В. М. (2017) Методика викладання у вищій школі. Київ. Центр учбової літератури. 232 с.
20. Пальчевський С. С. (2018) Педагогіка: навчальний посібник. Київ. Каравела. 496 с.
21. Постанова Міністерства освіти України «Про затвердження Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України» від 8.04.1993 №

93 (зі змінами згідно наказу Міносвіти України № 351 від 20.12.1994) [Електронний ресурс] – режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93#Text>.

22. Прищак М. Д. (2019) Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі. Вінниця. ВНТУ. 150 с.

23. Радул В.В. (2016) Педагогічна практика. Кропивницький. РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 160 с.

24. Афанасьєв М. В. (2018) Тренінгове навчання в закладі вищої освіти. Харків. ХНЕУ ім. С. Кузнеця. 323 с

Додаткова:

1. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. URL: http://knmu.kharkov.ua/attachments/3659_8302-2015.PDF

2. Положення про академічну мобільність студентів Національного університету біоресурсів і природокористування України. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u34/Academic_mibiliti_students_on_site.pdf

3. Положення про екзамени та заліки у Національному університеті біоресурсів і природокористування України. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u18/polozh_ekzameni_zaliki_02_2019ostatochniy_dlya_nakazu.pdf (дата звернення: 09.08.2022).

4. Положення про організацію освітнього процесу в НУБіП України.

5. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u34/Pro_organization_navch_proces.pdf

6. Положення про підготовку магістрів у Національному університеті біоресурсів і природокористування України. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u34/polozhennya_pro_pidgotovka_magistriv_2018.pdf

7. Положення про формування освітньо-професійних програм для першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів у Національному університеті біоресурсів і природокористування України. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u34/9254_polozhennya_formuvannya_osvitno_profesijnih_program_nubipu_0.pdf

8. Положення про практичну підготовку студентів НУБіП України. URL: <https://nubip.edu.ua/node/12654>

9. Про вищу освіту : Закон України від 01 лип. 2014 р. № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

10. Про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Національному університеті біоресурсів і природокористування України. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u34/_%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D1%81%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B0_%D1%8F%D0%BA%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96_2016_%D0%BD%D0%B0_%D1%81%D0%B0%D0%B9%D1%82.pdf

11. Про затвердження Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України : наказ Міністерства освіти України від 08 квітня 1993 р. № 93. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93> (дата звернення: 09.08.2022).

12. Тимчасовий порядок проведення практичного навчання студентів НУБіП України у весняному семестрі 2019-2020 н.р. в умовах карантину. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/polozhennya_pro_praktichne_navchannya.pdf

Інформаційні ресурси

1. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс] / Спосіб доступу: URL: <http://www.osvita.ua/legislation/law/2231/> Загол. з екрана.

2. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс] / Спосіб доступу: URL: <http://www.osvita.ua/legislation/law/2235/> – Загол. з екрана.
3. . Концептуальні засади розвитку педагогічної освіти України та її інтеграції в європейський освітній простір [Електронний ресурс] / Спосіб доступу: <http://www.mon.gov.ua/main.php?query=laws/education/prof-tech/6/0001>.
4. Національна доктрина розвитку освіти в Україні. [Електронний ресурс] / Спосіб доступу: <http://osvita.in.ua/index.php?option> . Загол. з екрана.
6. <http://www.accreditation-decouncil>
7. <http://www.egna.net> <http://www.ed.gov.ru>
8. <http://www.europa.eu.int/comm/education/recognition>
<http://www.europa.eu.int/comm/education/sndexen.html>
<http://www.his.de/doku/abereich/proj/Eurostudent>
9. <http://www.ntu-kpi.kiev.ua>.
10. <http://europa.eu.int/abc/doc/off/bull/en/welcome.htm>
11. <http://www.eulegtraining.org.ua> <http://www.ueplac.kiev.ua>
12. www.tspu.edu.ua/ресурси/ кредитно-модульна система.

Зразок оформлення звітної документації з практики

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

ІМЕНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО

(повна назва підрозділу)

КАФЕДРА ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ

(повна назва кафедри)

_(повна назва кафедри)

**ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ
З ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ**

студента
(*прізвище ім'я по батькові*)

освітній ступінь бакалавр
спеціальності 014 Середня освіта
предметна спеціальність 014.11 Середня освіта (Фізична культура)
освітня програма Середня освіта: фізична культура

База практики:

Термін проходження практики: з « » 2025 р. по « » 2025 р.

Керівник практики
від закладу вищої освіти
(*підпис*) (*прізвище та ініціали*)

Керівник практики
від закладу дошкільної освіти
(*підпис*) (*прізвище та ініціали*)

Миколаїв – 2025 рік

Додаток 2

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН СТУДЕНТА-ПРАКТИКАНТА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Керівник практики

від закладу вищої освіти _____

(прізвище та ініціали)

(підпис)

«_____» _____ 2025 року

**ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН
ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ**

студента _____

(прізвище ім'я по батькові)

спеціальності 014 Середня освіта

предметна спеціальність А4.11 Середня освіта (Фізична культура)

освітня програма Середня освіта: фізична культура

курс _____, група _____

Термін проходження практики: з «__» _____ 20__ р. по «__» _____ 20__ р.

Миколаїв – 2025 рік

Графік проходження практики (наприклад)

№	Назви робіт	Тижні проходження практики							Відмітка про виконання
		1	2	3	4	5	6	7	
	Оформлення звітної документації та розробка презентації								

Керівники практики:

від кафедри _____
(підпис)

від бази практики _____

(підпис)

(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

ІМЕНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО

(повна назва підрозділу)

КАФЕДРА ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ

(повна назва кафедри)

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

Виробничої практика

(вид і назва практики)

здобувач вищої освіти

(прізвище та ім'я)

інститут ННПІ імені В.О. Сухомлинського

кафедра мет

спеціальність 0А4. Середня освіта

спеціалізація А4.11 Фізична культура

освітня програма Середня освіта: фізична культура

курс III, група 3831

Форма ведення щоденника

Дата	Зміст роботи	Самоаналіз	Відмітка про виконання	Примітка

Керівники практики:

від Університету _____
(підпис) (Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

від бази практики _____
(підпис) (Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

This image shows a full page of blank white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a template for writing or drawing. There are no margins, text, or other markings on the paper.

(назва підприємства, організації, установи)

[illegible]

(підпис)

(Власне ім'я ПРИЗВИЩЕ)

«_____» _____ 2025 року

[illegible][illegible]

Оцінка:

за національною шкалою

(підпис) (Власне ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Здобувач вищої освіти _____
(прізвище та ім'я)

Прибув.

Печатка
підприємства, організації, установи «___» _____ 2025 р.

(підпис) (посада, Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Вибув.

Печатка
підприємства, організації, установи «___» _____ 2025 р.

(підпис) (посада, Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Зразок оформлення звіту про проходження практики

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач закладу освіти
(підпис)

(прізвище та ініціали)

« » 2025 року

**ЗВІТ
ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ**

студента
(прізвище ім'я по батькові)

освітній ступінь бакалавр
спеціальності А4 Середня освіта
предметна спеціальність А4.11 Середня освіта (Фізична культура)
освітня програма Середня освіта: фізична культура
курс , група

Термін проходження практики: з «30» січня 2025 р. по «12» лютого 2025 р.
навчальна практика

Керівник практики
від закладу вищої освіти
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник практики
від закладу освіти
(підпис) (прізвище та ініціали)

Миколаїв – 2025 рік

СХЕМА ЗВІТУ

УВАГА!!! Звіт з виробничої практики оформлюється на аркуші формату А-4, комп'ютерна верстка, затверджується печаткою і підписом директора закладу її освіти.

1. Загальні відомості: місце, терміни проходження виробничої практики в закладі освіти; прізвища й ініціали директора, завуча, вчителя.

2. Аналітична інформація про виконання індивідуального плану студента-практиканта:

Якість самостійно проведених залікових форм роботи з навчальної, методичної та виховної роботи (зазначити, які саме проводили, час проведення): позитивні та негативні сторони, труднощі, які виникли під час практики, чим обумовлені.

3. Самоаналіз методичного супроводу освітньо-виховного процесу закладу освіти: зміст організаційної, освітньо-виховної діяльності, методичної документації.

4. Власна оцінка результатів проходження практики. Пропозиції щодо організації та проведення практики.

Студент-практикант____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Орієнтовна схема конспекту лекції

1. Наявність конспекту, робочих нотаток.
2. Оголошення теми, плану заняття.
3. Наукове та методичне обґрунтування основних положень, що розглядаються.
4. Чіткість, логічність, доступність викладання матеріалу.
5. Реалізація основних принципів навчання.
6. Зв'язок з попереднім матеріалом, міждисциплінарні зв'язки.
7. Економне використання часу.
8. Дотримання структури заняття, використання інноваційних форм та методів навчання.
9. Характеристика робочої атмосфери заняття.
10. Організація управління процесом навчання (підтримування інтелектуально-емоційного контакту з студентами; застосування різних прийомів та методів навчання)
11. Мовлення викладача (логічність, доступність, емоційність, доказовість, впевненість).

Орієнтовна схема конспекту практичного заняття

1. Тема заняття.
2. Мета заняття.
3. План.
4. Короткий опис роботи кожного пункту плану (питання, форми роботи, зміст).

Схема аналізу проведеного студентом лекційного заняття

У відповідності з розкладом " " _____ 20 ____ року проведено лекцію з предмету _____

Тема: _____

П.І.Б. студента _____

Факультет _____

Спеціальність Курс Дата Час

Група Кількість осіб Присутні

1. Науковий характер лекції. Влучність розкриття теоретичних положень, категорій, визначень. _____

2. Зв'язок теоретичного матеріалу з досягненнями практики соціально-педагогічної роботи. Популяризація досягнень вітчизняної науки, передового досвіду соціально-педагогічної роботи _____

3. Методичний рівень викладання: наявність плану лекції, його зв'язок з попереднім матеріалом, використання структурно-логічних схем, логічність і послідовність викладення матеріалу, аргументованість висновків _____

4. Практична спрямованість: орієнтація на зміст та завдання практичних (семінарських) занять з даної теми. Точність, визначення завдань і термінів їх виконання

5. Завдання для самостійної роботи студентів: їх наявність, влучність, доцільність, творчий характер повідомлення термінів та форми перевірки знань

6. Спільнота викладання: точність визначень, формулювань, емоційність, демократичність, володіння аудиторією, дисципліна

7. Мовленнєві характеристики: чіткість, легкість голосу, вдале інтонування, голосність, тональність

8. Рівень технічного забезпечення (використання ЕОМ, відео, проекційної апаратури, фонозаписів тощо)

9. Оцінка ефективності проведеної лекції. Побажання та зауваження

Дата _____ П.І.Б. рецензента _____
Підпис

Схема аналізу проведеного студентом практичного (семінарського заняття)

У відповідності з розкладом " " _____ 200 року проведено Практичне (семінарське) заняття з предмету _____

Тема: _____

П.І.Б. студента _____

Факультет _____

Спеціальність Курс Дата Час _____

Група Кількість осіб Присутні _____

1. Наявність робочого плану практичне (семінарське) заняття _____

2. Визначеність мети, завдань практичне (семінарське) заняття, достатня вмотивованість діяльності студентів _____

3. Відповідність змісту практичного (семінарського) заняття програмі навчального курсу _____

4. Форма проведення практичного (семінарського) заняття _____

5. Форми оцінки знань, умінь та навичок студентів під час проведення практичного (семінарського) заняття. Доцільність їх застосування

6. Використання прийомів активізації пізнавально-пошукової діяльності студентів

7. Спрямованість практичного (семінарського) заняття на самостійну роботу студентів

8. Особливості стилю педагогічної взаємодії зі студентами

9. Оцінка ефективності проведеного практичного (семінарського) заняття

Побажання та зауваження

П.І.Б. рецензента

Дата Підпис